

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

op de op 4 juni 2026 ontvangen aanvraag van provincie Noord-Brabant om een omgevingsvergunning met een flora- en fauna-activiteit, om op grond van artikel 4.5 van de Omgevingswet en artikel 11.31 en 11.82 van het Besluit activiteiten leefomgeving een maatwerkvoorschrift te stellen over de regels over de te gebruiken middelen en munitie in artikel 11.79, zesde lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het gaat om het gebruik van het gas- of luchtdrukwapen om de Amerikaanse stierkikker te bestrijden ter bescherming van de inheemse biodiversiteit. De activiteiten worden uitgevoerd binnen de gemeentes Valkenswaard en Bergeijk.

Ons kenmerk: Z/507201

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 4 juni 2026 hebben wij van de provincie Noord-Brabant een aanvraag ontvangen voor het stellen van maatwerkvoorschriften flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 4.5 van de Omgevingswet en artikel 11.31 en 11.82 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Er wordt gevraagd om maatwerkvoorschriften te stellen voor het gebruik van het gas- of luchtdrukgeweer voor het bestrijden van de Amerikaanse stierkikker ter bescherming van de inheemse biodiversiteit. Deze activiteiten vinden plaats binnen de gemeentes Bergeijk en Valkenswaard.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in dit maatwerkbesluit, en gelet op artikel 11.31, tweede lid, en 11.82, derde lid van het Bal:

- I. maatwerkvoorschriften te stellen over het gebruik van het gas- of luchtdrukgeweer bij het doden van de Amerikaanse stierkikker binnen de gemeente Bergeijk en Valkenswaard met betrekking tot de volgende artikelen:
 - artikel 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft het gebruik van het geweer op gronden, niet zijnde een jachtveld;
 - artikel 11.79, eerste tot en met vijfde lid van het Besluit activiteiten leefomgeving voor wat betreft de specificaties van het gas- of luchtdrukgeweer en munitie;
 - artikel 11.83 voor wat betreft het afwijken van verboden tijden en locaties bij het gebruik van het geweer.
 - II. Dat de maatwerkvoorschriften enkel toe te passen zijn op:
 - de Amerikaanse stierkikker (*Lithobates catesbeianus*)
 - III. dat ter uitvoering van de maatwerkvoorschriften gebruik gemaakt mag worden van het volgende middelen:
 - gas- of luchtdrukgeweer, al dan niet voorzien van een geluiddemper;
 - het gebruik van middelen voor op, aan of bij het geweer, zoals een kunstmatige lichtbron, een voorziening om het dier te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of een ander instrument om in de schemer te schieten.voor het doden van de Amerikaanse stierkikker binnen de gemeenten Bergeijk en Valkenswaard.
- Voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 30 juni 2036
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de dit besluit:
 - het werkprotocol Amerikaanse stierkikker; bestrijding door middel van afschot met gas- of luchtdrukwapen (versie 22 april 2026);
 - de onderbouwing maatwerkvoorschrift gebruik gas- of luchtdrukwapen Amerikaanse stierkikker (versie 22 april 2026);
 - aanvullende gegevens van 11 juni 2026;
 - Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie;
 - Bijlage 2. Start handelingen.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
1.3 <i>NOTA FAUNABEHEER</i>	6
1.4 <i>EUROPESE UNIELIJST VAN INVASIEVE EXOTEN</i>	6
1.5 <i>PLAN VAN AANPAK INVASIEVE EXOTEN NOORD BRABANT HERZIENING 2025-2027</i>	7
1.6 <i>BELEIDSREGEL OMGEVINGSRECHT NOORD-BRABANT</i>	7
1.7 <i>FAUNABEHEERPLAN 2023 – 2029</i>	7
2. TOETSING EFFECTEN	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	8
2.2 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	8
2.3 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	9
2.4 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	11
2.5 <i>MAATREGELEN</i>	12
2.6 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	13
3. CONCLUSIE	14
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	15
BIJLAGE 2. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN	16

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 4 juni 2026 heeft de provincie Noord-Brabant gevraagd maatwerkvoorschriften te stellen voor het bestrijden van de Amerikaanse stierkikker door middel van afschot met een gas- of luchtdrukwapen ter bescherming van de inheemse biodiversiteit. Dit vindt uitsluitend plaats op locaties die door de provincie of RAVON zijn aangewezen. De provincie is uiteindelijke besluthouder en er zal in opdracht van hen gehandeld worden.

Voor deze activiteit is het stellen van maatwerkvoorschriften noodzakelijk om het gebruik van het gas- of luchtdrukgeweer mogelijk te kunnen maken. Dit is vastgelegd in artikel 11.31, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). Het gaat om het stellen van maatwerkvoorschriften op de volgende artikelen:

- artikel 11.76 van het Besluit activiteiten leefomgeving om ook het gas- of luchtdrukgeweer te kunnen gebruiken op gronden, niet zijnde een jachtveld.
- Artikel 11.79 van het Besluit activiteiten leefomgeving om het gas- of luchtdrukgeweer in te zetten met een kaliber van ten minste 0.22 inch of 5,5 mm. Het geweer mag daarbij voorzien zijn van middelen voor op, aan of bij het geweer, zoals een kunstmatige lichtbron, een voorziening om het dier te verlichten, een vizier met beeldomzetter, een elektronische beeldversterker of een ander instrument om in de schemer te schieten. Alsook een geluiddemper.
- Artikel 11.83 van het Besluit activiteiten leefomgeving om één uur na zonsondergang het gas- of luchtdrukgeweer in te kunnen zetten en dit ook binnen de in een omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht te kunnen zetten.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het werkprotocol. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/507201.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning met flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Besluit activiteiten leefomgeving

Gedeputeerde Staten kunnen maatwerkvoorschriften stellen op activiteiten met betrekking tot dieren of planten in het wild. In artikel 11.31 van het Bal wordt aangegeven voor welke artikelen maatwerkvoorschriften gesteld kunnen worden. In paragraaf 11.2.8 van het Bal zijn regels opgenomen over het gebruik en het onder zich hebben van middelen of installaties en het toepassen van methodes om dieren te vangen of te doden.

In artikel 11.76 zijn eisen gesteld aan de omvang van een veld bij het gebruik van het geweer. In artikel 11.79 worden specificaties gegeven voor geweren en munitie. In artikel 11.83 zijn eisen gesteld voor wat betreft verboden tijden en locaties bij het gebruik van het geweer. Met het stellen van maatwerkvoorschriften mag worden afgeweken van de eisen en specificaties die gegeven worden in deze artikelen.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming en faunabeheer aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in afdeling 3.8 en 8.1 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

1.3 Nota faunabeheer

Op 12 april 2022 is een gewijzigde versie van de Nota faunabeheer Noord-Brabant vastgesteld. Gedeputeerde staten voeren als beleid dat exoten en verwilderde dieren niet in de Brabantse natuur thuishoren. Veel soorten (en dan vooral diersoorten) zijn prima in staat om in een natuurlijke omgeving te overleven en zelfs te vermenigvuldigen. Dit kan tot risico's leiden voor de inheemse natuur, maar ook tot schade aan economische belangen, waaronder landbouw, visserij, openbare veiligheid, etc.

Exoten en verwilderde dieren zijn niet beschermd onder de wet. Toch zal voor de bestrijding of beheer besluitvorming door GS nodig zijn en blijven, wanneer de inzet van handelingen of middelen nodig is die enkel gereguleerd kan worden via natuurwetgeving. Ten tijde van het opstellen van de Nota faunabeheer was dat de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 is dat de Omgevingswet.

Verder wordt aangegeven dat het provinciale beleid met betrekking tot exoten en verwilderde dieren nog nader uitgewerkt zal worden. De uitwerking is, onder andere, te vinden in het plan van aanpak invasieve exoten (zie volgende paragraaf).

1.4 Europese Unielijst van invasieve exoten

De Amerikaanse stierkikker is opgenomen in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van 13 juli 2016 en vormt de zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Verordening (EU) 1143/2014 vastgestelde lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve exoten. Op grond van artikel 17 van de EU-exotenverordening is een lidstaat verplicht om maatregelen te nemen om de soort zo snel mogelijk uit het milieu te verwijderen.

1.5 Plan van aanpak invasieve exoten Noord Brabant Herziening 2025-2027

Gedeputeerde Staten hebben eind 2020 het Plan van aanpak invasieve exoten Noord-Brabant vastgesteld dat in 2025 is herzien. Met dit plan geeft de provincie invulling aan de beheersing en bestrijding van invasieve exoten. Invasieve exoten die niet op de Europese Unielijst staan, maar wel een probleem zijn voor de biodiversiteit (ook wel Brabantse zorgsoorten genoemd) zijn hierin meegenomen. Een voorbeeld hiervan is de Japanse duizendknoop, die inheemse flora verdringt. De maatregelen uit het plan van aanpak variëren van het geven van voorlichting en openstellen van subsidies tot opdrachtverlening voor gerichte bestrijding.

Ook de Amerikaanse stierkikker is opgenomen in het plan. Hier is aangegeven dat de ambitie is om de soort te elimineren bij waarneming.

1.6 Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel) vastgesteld. Voor de Amerikaanse stierkikker zijn geen aanvullende regels vastgelegd in de beleidsregel.

1.7 Faunabeheerplan 2023 – 2029

De Amerikaanse stierkikker is niet opgenomen in het huidige Faunabeheerplan.

2. Toetsing effecten

2.1 Aangevraagde activiteiten

De aangevraagde activiteiten gaan over het bestrijden van de Amerikaanse stierkikker door middel van afschot met een gas- of luchtdrukwapen met een kaliber van ten minste 0.22 inch of 5,5 mm. Deze activiteit wordt ingezet in combinatie met andere bestrijdingsmethodes, of op locaties waar andere bekende bestrijdingsmethodes ongewenst zijn. Andere bestrijdingsmethodes zijn uitgewerkt bij de alternatievenafweging.

De voorgenomen activiteit zal worden uitgevoerd door een ter zake kundig persoon met een jachtakte (Omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit) en draagverlof voor het gas- of luchtdruggeweer.

Er wordt verzocht om maatwerkvoorschriften te stellen voor het gebruik van een gas- of luchtdrukwapen voor het grondgebied van de gemeentes Bergeijk en Valkenswaard, inclusief gebieden binnen en aangrenzend aan bebouwingscontouren. De Amerikaanse stierkikker wordt enkel bestreden op locaties die door de provincie of RAVON zijn aangewezen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een gevalideerde melding van waarneming van de Amerikaanse stierkikker of positief resultaat bij e-DNA onderzoek.

2.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

Eind 2025 is in Noord-Brabant de aanwezigheid van de Amerikaanse stierkikker aangetoond op De Plateaux. Het gaat om één poel waar e-DNA is aangetroffen. Er is nog geen actueel beeld van de verspreiding van de soort in de Plateaux en omstreken. Hiervoor wordt in 2026 een verspreidingsonderzoek uitgevoerd én worden vrijwilligers en omwonenden in de omgeving van de poel opgeroepen om verdachte kikkers te melden.

De Amerikaanse stierkikker is zeer waarschijnlijk afkomstig van de Vlaamse populatie die zich dicht bij de Nederlandse grens bevindt. De gemeentes waarvoor het maatwerkvoorschrift wordt aangevraagd, grenzen aan de bekende Belgische populatie in Pelt. Omdat de exacte omvang van de populatie in Nederland nog niet bekend is, wordt een ruime buffer aangehouden rondom de poel waar de Amerikaanse stierkikker in 2025 is vastgesteld. Dit biedt ruimte voor het geval de populatie (veel) verder verspreidt is dan verwacht.

De Amerikaanse stierkikker is opgenomen in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van 13 juli 2016 en vormt de zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Verordening (EU) 1143/2014 vastgestelde lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve exoten. Op grond van artikel 17 van de EU-exotenverordening is een lidstaat verplicht om maatregelen te nemen om de soort zo snel mogelijk uit het milieu te verwijderen.

Door zo vroeg mogelijk in te grijpen worden toekomstige schade aan flora en fauna en bijbehorende kosten aan bestrijding voorkomen. Omdat de Amerikaanse stierkikker een mobiele soort is, is het daarom ook van belang om snel te kunnen handelen wanneer er een gevalideerde melding binnenkomt. Eind 2025 is in Noord-Brabant de aanwezigheid van de Amerikaanse stierkikker aangetoond op De Plateaux. Het gaat om één poel waar e-DNA is aangetroffen. Er is nog geen actueel beeld van de verspreiding van de soort in de Plateaux en omstreken. De introductie van deze soort wordt gelinkt aan de achteruitgang van lokale inheemse populaties van verschillende amfibieën. Ze kunnen ook een potentiële negatieve impact hebben op andere zoetwater taxa zoals invertebraten.

De soort vormt om de volgende redenen een bedreiging voor de inheemse biodiversiteit:

- **Concurrentie met én predatie van inheemse amfibieën:** De Amerikaanse stierkikker is een grote kikkersoort (15-25cm) die alles eet wat in zijn bek past. Hij eet niet alleen hetzelfde voedsel als inheemse amfibieënsoorten, maar inheemse amfibieën staan zelf ook op het menu. Naast voedsel concurreert de Amerikaanse stierkikker ook om leefgebied met inheemse soorten.
- **Verspreiding van ziektes:** De Amerikaanse stierkikker is drager van ziektes waar hij zelf niet ziek van wordt, maar inheemse amfibieën wel mee kan besmetten. Het gaat om de schimmelziekte chytridiomycose en het ranavirus. Deze ziektes kunnen dodelijk zijn voor inheemse amfibieën.
- **Gebrek aan natuurlijke vijanden:** De soort kent in Nederland nauwelijks natuurlijke vijanden waardoor hij zich ongestoord kan voortplanten. De Amerikaanse stierkikker kan tot twee keer per jaar 20.000 eitjes leggen.

Het gas- of luchtdrukgeweer wordt selectief ingezet

Het gas- of luchtdrukgeweer zal ingezet worden door een uitvoerder die in staat zal zijn om de Amerikaanse stierkikker te herkennen. Er is een herkenningskaart beschikbaar voor het onderscheid tussen de Amerikaanse stierkikker en gelijkende soorten. Ook is (indien nodig) opleiding door RAVON mogelijk. Het afschot vindt alleen plaats op de Amerikaanse stierkikker, waardoor er niet andere beschermde soorten zullen worden gedood.

Door de werkzaamheden van de uitvoerder (met het gas- of luchtdrukgeweer) kan er, zonder het nemen van aanvullende maatregelen, verstoring plaatsvinden op eventueel aanwezige beschermde dieren. Het gaat dan vooral om de verstoring van de waterbodem om het gedood dier op te halen. Om dit te voorkomen worden de maatregelen uitgevoerd volgens het werkprotocol dat onderdeel is van de aanvraag. Amerikaanse stierkikkers zullen vooral geschoten worden als ze op de oever aanwezig zijn.

Wanneer verstoring van een inheems beschermde soort niet uit te sluiten valt en een aanvullende omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten nodig blijkt, dan zal tijdens een apart toetsingskader getoetst worden of de effecten die de Amerikaanse stierkikker op zijn omgeving in verhouding staan met maatregelen die toegepast worden om de Amerikaanse stierkikker te verwijderen.

2.3 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd.

De inzet van het gas- of luchtdrukgeweer zal worden ingezet in combinatie met andere bestrijdingsmethodes, of op locaties waar andere bekende bestrijdingsmethodes ongewenst zijn. Verderop in deze alinea zijn deze bestrijdingsmethodes benoemd en worden de effecten van deze methodes beschreven. Deze methodes worden in Vlaanderen al ingezet.

In Vlaanderen, waar de Amerikaanse stierkikker zich inmiddels heeft gevestigd en lokaal wijdverspreid aanwezig is, is inmiddels veel ervaring opgedaan met het bestrijden van de Amerikaanse stierkikker. Daar wordt het schieten van Amerikaanse stierkikkers met een gas- of luchtdrukwapen als de meest effectieve methode gezien op locaties met lage aantallen stierkikkers. Het voordeel is ook dat het gas- of luchtdrukgeweer snel kan worden ingezet bij een (jong) volwassen dier. Het is noodzakelijk om snel te kunnen handelen wanneer er een gevalideerde melding binnenkomt van een Amerikaanse stierkikker om verspreiding van de Amerikaanse stierkikker te voorkomen.

Op locaties met grotere populaties wordt afschot vaak toegepast in combinatie met andere bestrijdingsmaatregelen. Het INBO (Vlaamse Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) heeft een overzicht gepubliceerd van de verschillende beheers- en bestrijdingsmethodes die kunnen worden ingezet om de Amerikaanse stierkikker te bestrijden. Gezien de huidige locatie (Natura 2000-gebied De Plateaux), zijn niet altijd alle methodes gewenst. In de volgende kopjes is een uiteenzetting te vinden van de bekende maatregelen en de mogelijke effecten op aanwezige natuurwaarden.

Aanleg van fysieke verspreidingsbarrières

De aanleg van fysieke verspreidingsbarrières gaat om de aanleg van barrières op het land (minimaal 1 meter hoog en 10 centimeter in de grond) of het installeren van fijnmazige netten (minder dan 8 millimeter) in watergangen. Deze maatregel zorgt ervoor dat individuen niet naar een nieuw gebied kunnen trekken. De barrières kunnen worden voorzien van emmers, zodat dieren worden afgevangen.

Deze barrières verstoren ook de migratie en verspreiding van andere dieren, zoals amfibieën, kleine zoogdieren en vissen. In het specifieke geval gaat het dan bijvoorbeeld om de habitatrichtlijnsoorten en Natura 2000-doelsoorten van De Plateaux; kamsalamander, bittervoorn en kleine modderkruiper. Zeker binnen het Natura 2000 gebied wordt de inzet van deze maatregel als zeer ongewenst gezien. Deze maatregel kan en/of zal buiten het Natura 2000 gebied of buiten gevoelige periodes en bij ontbreken van beschermde in het wild levende soorten, mogelijk wel uitgevoerd kunnen worden. De inzet van het gas- of luchtdrukgeweer kan uds in combinatie met deze bestrijdingsmethode ingezet worden of op locaties waar deze bestrijdingsmethode ongewenst is.

Leegpompen van het waterlichaam

Een vijver of poel wordt hierbij (meerdere malen) volledig leeg gepompt, waarbij het waterlichaam de tijd moet krijgen om volledig op te drogen. Het waterlichaam zal gedurende meerdere jaren (+/- 10 jaar) één keer per jaar moeten worden gedraineerd.

De maatregel is zeer effectief, maar is ook erg ingrijpend. Het leegpompen van het waterlichaam heeft ook effecten op andere aanwezige beschermde soorten. Er is een (tijdelijke) vermindering van het oppervlak aan beschermde habitattypes en vermindering van het leefgebied van aanwezige beschermde soorten. Zeker binnen het Natura 2000 gebied, wordt de inzet van deze maatregel als zeer ongewenst gezien. Deze maatregel zou buiten het Natura 2000 gebied of buiten gevoelige periodes en bij ontbreken van beschermde in het wild levende soorten, mogelijk wel uitgevoerd kunnen worden. De inzet van het gas- of luchtdrukgeweer kan uds in combinatie met deze bestrijdingsmethode ingezet worden of op locaties waar deze bestrijdingsmethode ongewenst is.

Afvangen met fuiken

Kikkervissen en (jonge) volwassen dieren kunnen met fuiken verwijderd worden. De fuiken worden in of nabij de poel geplaatst om dieren te vangen. Dieren worden in principe levend gevangen en waar mogelijk overgezet naar ander leefgebied. Deze methode wordt in Vlaanderen vaker toegepast. Niet elk water is geschikt voor fuiken; een poel kan te klein of te groot zijn en voor het plaatsen en leeghalen van fuiken zal het water ook betreden moeten worden, waarbij verstoring kan optreden op de waterbodem en aanwezige soorten. Daarnaast zijn fuiken niet selectief. Dit betekent dat er ook mogelijke bijvangst is van andere diersoorten dan de Amerikaanse stierkikker.

Toepassen van chemicaliën

Het toepassen van chemicaliën is een rigoreuze maatregel. Hoewel chemische middelen effectief kunnen zijn in het doden van exoten, schaden ze vaak ook inheemse flora en fauna en de bodemkwaliteit. Het plangebied is daarnaast gelegen in en nabij natuurgebied waar ook habitatrichtlijnsoorten aanwezig zijn met een beperkte verspreiding.

Niets doen

De provincie Noord-Brabant is wettelijk verplicht om maatregelen te nemen. Op grond van artikel 17 van de EU-exotenverordening is een lidstaat verplicht om maatregelen te nemen om de soort zo snel mogelijk uit het milieu te verwijderen. Niets doen is daarmee geen optie. Stierkikkers concurreren met inheemse amfibieën waaronder de kamsalamander die in De Plateaux voorkomt. Er vindt concurrentie plaats om voedsel en leefgebied. Inheemse amfibieën worden door de Amerikaanse stierkikker gegeten, maar ook invertebrata, kleine zoogdieren en (water)vogels. Daarnaast is de Amerikaanse stierkikker drager van (dodelijke) ziekten waar hij zelf niet ziek van wordt, maar inheemse amfibieën wel mee kan besmetten. Al deze soorten, maar met name inheemse amfibieën, ondervinden negatieve effecten van de aanwezigheid van deze soort. Daarnaast is het habitat geen limiterende factor. De soort is mobiel, kent het geen natuurlijke vijanden en kan zich snel voortplanten. Invasieve exoten kennen vaak een exponentiele groei, waardoor de noodzaak om zo vroeg mogelijk in te grijpen groot is.

2.4 Belang van de aanvraag

In de aanvraag is het belang voldoende onderbouwd. De flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van het belang: 'in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats' (natuurbescherming).

De Amerikaanse stierkikker is opgenomen in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1141 van 13 juli 2016 en vormt de zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Verordening (EU) 1143/2014 vastgestelde lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve exoten. Op grond van artikel 17 van de EU-exotenverordening is een lidstaat verplicht om maatregelen te nemen om de soort zo snel mogelijk uit het milieu te verwijderen.

Voor alle invasieve exoten geldt "voorkomen is beter dan genezen". Door zo vroeg mogelijk in te grijpen worden toekomstige schade en kosten voorkomen. Omdat de Amerikaanse stierkikker een mobiele soort is, is het daarom ook van belang om snel te kunnen handelen wanneer er een gevalideerde melding binnenkomt. De introductie van deze soort wordt in verschillende gevallen gelinkt aan de achteruitgang van lokale inheemse populaties van verschillende amfibieën. Ze kunnen ook een potentiële negatieve impact hebben op andere zoetwater taxa zoals invertebraten.

De soort vormt om de volgende redenen een bedreiging voor de inheemse biodiversiteit:

- Concurrentie met én predatie van inheemse amfibieën: De Amerikaanse stierkikker is een grote kikkersoort (15-25cm) die alles eet wat in zijn bek past. Hij eet niet alleen hetzelfde voedsel als inheemse amfibieënsoorten, maar inheemse amfibieën staan zelf ook op het menu. Naast voedsel concurreert de Amerikaanse stierkikker ook om leefgebied met inheemse soorten.
- Verspreiding van ziektes: De Amerikaanse stierkikker is drager van ziektes waar hij zelf niet ziek van wordt, maar inheemse amfibieën wel mee kan besmetten. Het gaat om de schimmelziekte chytridiomycose en het ranavirus. Deze ziektes kunnen dodelijk zijn voor inheemse amfibieën.
- Gebrek aan natuurlijke vijanden: De soort kent in Nederland nauwelijks natuurlijke vijanden waardoor hij zich ongestoord kan voortplanten. De Amerikaanse stierkikker kan tot twee keer per jaar 20.000 eitjes leggen.

2.5 Maatregelen

Het gaat om het doden van de Amerikaanse stierkikker met een gas- of luchtdrukgeweer. In het werkprotocol is uitgewerkt hoe de activiteiten worden uitgevoerd. De activiteiten bestaan, in grote lijnen, uit de volgende maatregelen:

Locatie

- Het gebruik van het gas- of luchtdrukgeweer wordt ingezet in combinatie met andere bestrijdingsmethodes (zoals omschreven bij de alternatievenafweging) of op locaties waar andere bekende bestrijdingsmethodes ongewenst zijn. Het maatwerkbesluit is niet gericht op de andere bestrijdingsmethodes.
- De maatregelen worden uitgevoerd binnen het grondgebied van de gemeentes Bergeijk en Valkenswaard, inclusief gebieden binnen en aangrenzend aan bebouwingscontouren.
- De Amerikaanse stierkikker wordt alleen geschoten op locaties die door de provincie of RAVON zijn aangewezen. Het gaat dan bijvoorbeeld om een gevalideerde melding of positief resultaat bij e-DNA onderzoek.
- De Amerikaanse stierkikker wordt bij voorkeur geschoten op de oever. Maar kan ook in het water geschoten worden.
- De Amerikaanse stierkikker wordt geschoten tussen zonsopkomst en één uur na zonsondergang.

Uitvoerder

- Het gebruik van het gas- of luchtdrukgeweer wordt uitgevoerd door een ter zake kundig persoon (hierna: uitvoerder) met een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit (jachtakte) en een draagverlof voor het betreffende gas- of luchtdrukgeweer.
- De uitvoerder is in staat om de Amerikaanse stierkikker te herkennen en te onderscheiden van gelijkende kikkersoorten.

Gas- of luchtdrukgeweer

- Het doden van de Amerikaanse stierkikker door het gebruik van een gas- of luchtdrukgeweer met een kaliber van ten minste 0.22 inch of 5,5 mm.

Zorgvuldig handelen

- Gedode Amerikaanse stierkikkers worden zoveel mogelijk begraven om verspreiding van dierziekten te voorkomen. Er wordt daarbij gewerkt volgens de richtlijnen van het Hygiëne protocol veldwerk van RAVON.
- Naar de poeloever worden vaste wandelroutes aangehouden en waterlichamen worden alleen in het uiterste geval betreden.
- Voorafgaand aan de activiteiten wordt de directe omgeving gecontroleerd op beschermde soorten om verstoring te voorkomen.

Registratie

- Bij een gevalideerde melding of positief resultaat bij e-DNA onderzoek gaat de provincie in samenwerking met RAVON beoordelen welke werkwijze het beste kan worden toegepast op de locatie. Wanneer blijkt dat schieten van de Amerikaanse stierkikker de beste optie is, dan zet de provincie de vergunning in.
- Bij elke bestrijdingsactie wordt door de uitvoerder gegevens (zoals aangegeven in het werkprotocol) geregistreerd en gedeeld met de provincie Noord-Brabant en RAVON.

2.6 Voorschriften

Wij stellen, in aanvulling op de voorgenomen maatregelen, de volgende maatwerkvoorschriften.

Algemene voorschriften

1. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet op de locatie van de werkzaamheden (digitaal) aanwezig zijn en op eerste verzoek getoond te worden aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar:
 - a. een afschrift van dit maatwerkbesluit;
 - b. de machtiging van de provincie Noord-Brabant om gebruik te maken van dit maatwerkbesluit;
 - c. de schriftelijke toestemming van de grondeigenaar waaruit blijkt dat de grondeigenaar toestemming geeft om de Amerikaanse stierkikker te schieten;
 - d. de omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit (voorheen: jachtake) waaruit blijkt dat deze persoon het gas- of luchtdrukgeweer mag gebruiken;
 - e. een identiteitsbewijs van de persoon die het gas- of luchtdrukgeweer hanteert.
2. Dit maatwerkbesluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de rechthebbende of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de rechthebbende handelende (rechts-)personen. De rechthebbende of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
3. De, in voorschrift 2, genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit maatwerkbesluit en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
4. De houder en gebruiker(s) van het maatwerkbesluit moet, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag, het werkprotocol en de aanvullende gegevens van 10 juni 2026.
5. De houder moet, zodra een locatie is aangewezen om de Amerikaanse stierkikker te bestrijden met gas- of luchtdrukgeweer het bijgevoegde meldingsformulier volledig invullen en naar info@odbn.nl opsturen onder vermelding van het zaaknummer Z/507201.
6. De houder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen en er mogelijk een overtreding is waarbij negatieve effecten op die soort(en) niet uit te sluiten zijn, of andere activiteiten plaatsvinden als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van het besluit door de rechthebbende en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Deze specifieke voorschriften gaan voor op de algemene voorschriften. Indien de specifieke voorschriften afwijken van de voorgestelde maatregelen in het werkprotocol, gaan de specifieke voorschriften voor.

Gebruik van gas- of luchtdrukwapen

7. Aan het gas- of luchtdrukwapen kan nachtzichtapparatuur, een kunstmatige lichtbron en/of een geluiddemper toegevoegd worden.
8. Voor de geluiddemper geldt aanvullend dat de uitvoerder dient te beschikken over een door het ministerie van Justitie en Veiligheid afgegeven ontheffing voor gebruik daartoe.

Deze voorschriften zijn opgenomen, zodat het gas- of luchtdrukwapen op een zo effectief mogelijke manier ingezet kan worden bij de bestrijding van de Amerikaanse stierkikker.

Binnen de bebouwingscontouren jacht

9. Als de uitvoerder voornemens is op te treden binnen de bebouwingscontouren jacht, op een voor publiek toegankelijke locatie, dienen bij het gebruik van het gas- of luchtdrukwapen dit vooraf afgestemd te worden met de burgemeester van de betreffende gemeente. In het kader van die afstemming vindt door de gemeente de beoordeling plaats op welke wijze, dit vanuit de openbare orde, plaats moet vinden.
10. De uitvoerder is herkenbaar gekleed als bestrijder.
11. De locatie dient dusdanig afgesloten dan wel afgeschermd te zijn, zodat de locatie niet toegankelijk is voor omstanders.

Deze voorschriften zijn opgenomen zodat op locaties met (mogelijk) meer mensen en waar de openbare veiligheid daarmee extra van belang is, op een veilige manier gehandeld kan worden.

Uitvoerder

12. De uitvoerder beschikt naast een geldige omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit over een draagverlof voor het betreffende gas- of luchtdruggeweer.
13. De uitvoerder heeft een schriftelijk bewijs dat deze in staat is om de Amerikaanse stierkikker te onderscheiden van gelijkende soorten. Het gaat om een bewijs van deelname aan een training van RAVON waar dit uit blijkt.

Deze voorschriften zijn opgenomen, zodat aantoonbaar gemaakt kan worden dat de uitvoerder een ter zake kundig persoon is voor het uitvoeren van de maatregelen.

Rapportage

14. Jaarlijks dient, voor 1 maart van het daaropvolgend jaar, een rapportage overlegd te worden van het gebruik van het maatwerkbesluit. Hierin geeft u inzicht in de bestrijdingsacties die zijn uitgevoerd met het gas- of luchtdruggeweer. Dat doet u door inzicht te geven in de gegevens, als genoemd in het werkprotocol onder '2. Uitvoering: registratie werkzaamheden'. Dit verslag stuurt u toe aan info@odbn.nl onder vermelding van het zaaknummer Z/507201.

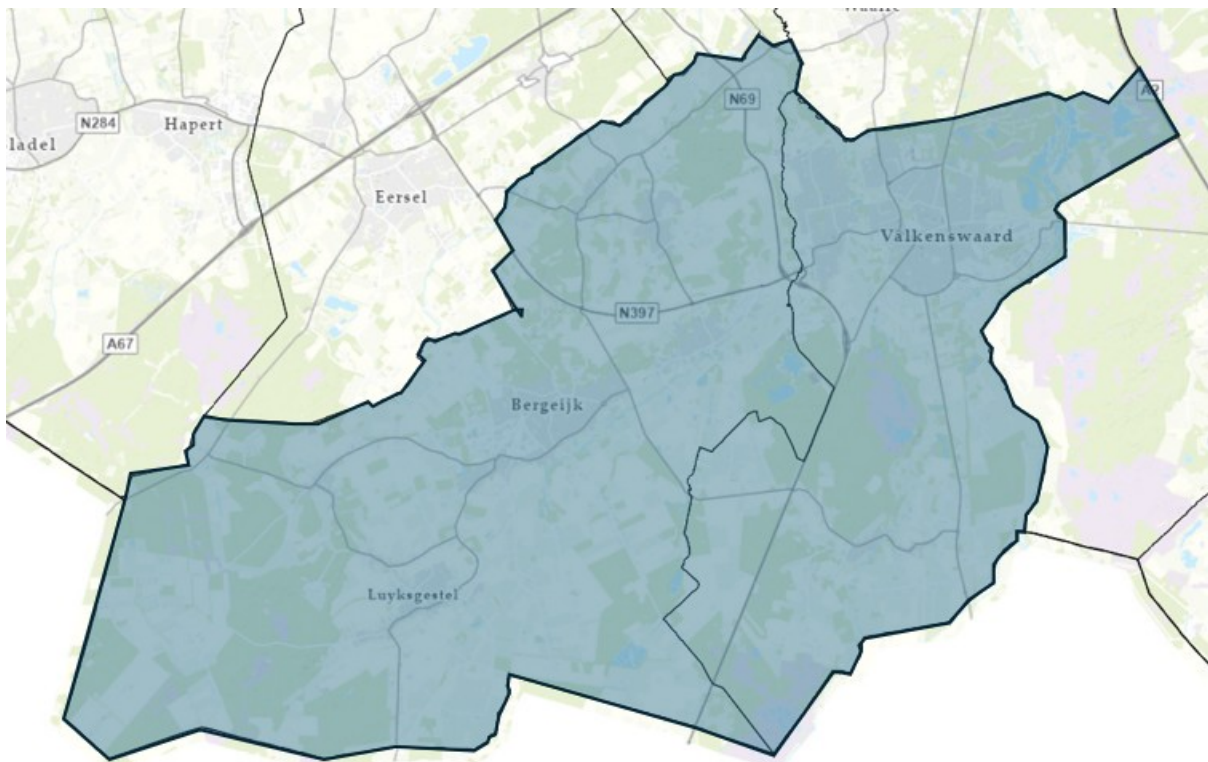
Dit voorschrift is opgenomen omdat in het werkprotocol aangegeven wordt dat de werkzaamheden geregistreerd worden, maar niet dat dit gedeeld wordt met de ODBN.

3. Conclusie

Gelet op bovenstaande overwegingen, concluderen wij dat de gevraagde maatwerkvoorschriften gesteld kunnen worden met als voorwaarde dat de aan dit maatwerkbesluit verbonden voorschriften nageleefd worden.

De maatwerkvoorschriften gelden enkel voor het afschot van Amerikaanse stierkikker met het gas- of luchtdruggeweer.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Bestrijding van de Amerikaanse stierkikker vindt plaats binnen de gemeentes Bergeijk en Valkenswaard, inclusief gebieden binnen de bebouwingscontour en de daaraan aangrenzende gebieden. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

Bijlage 2. Meldingsformulier start handelingen

Meldingsformulier start handelingen Maatwerkbesluit flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/507201	
Naam initiatief	Provincie Noord-Brabant	
vergunningsperiode	Voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 30 juni 2036	
Vergunninghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen bekend is, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	